

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 3Co/91/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7613203122
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 10. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Tutko
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2021:7613203122.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Tutka a členov senátu JUDr. Ľuboša Kunaya a Mgr. Angeliky Sopoligovej v spore žalobcu X. L., B. V. A., Q. C. Č.. XXX/XX, zastúpeného JUDr. Petrom Baláškom, advokátom so sídlom v Poprade, Ludvíka Svobodu 2674/1 proti žalovanému J. X., B. V. A., Š. Č.. XX/XX, zastúpeného JUDr. Františkom Kočkom, advokátom so sídlom v Košiciach, Timonova č. 13, o zaplatenie 19.597,91 eura s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves zo dňa 15.12.2020 č.k. 7C/49/2013-607 takto

rozhodol:

Zrušuje rozsudok a vec vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalobu zamietol a žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.
2. Týmto rozsudkom rozhodol súd prvej inštancie o peňažnom nároku žalobcu titulom protihodnoty toho, o čo sa zvýšila hodnota veci.
3. Pri rozhodovaní vychádzal súd prvej inštancie zo zistenia, že žalobca ako nájomca uzatvoril so žalovaným ako prenajímateľom zmluvu o nájme nebytových priestorov dňa XX.XX.XXXX, na základe ktorej žalovaný prenechal žalobcovi do nájmu nebytové priestory za účelom prevádzkovania reštauračného zariadenia. K vypovedaniu zmluvy došlo písomným úkonom dňa XX.X.XXXX. Ďalej mal za preukázané, že pred otvorením reštaurácie boli vykonané úpravy na nehnuteľnosti aj príslušenstva a na úpravách nehnuteľnosti sa podieľali spoločne žalobca aj žalovaný. Reštauračné zariadenie bolo v prevádzke do marca 2011.
4. Žalobca v žalobe žiadal konkrétne tam uvedené veci a pre prípad, ak vydanie vecí nebude možné, žiadal zaplatiť sumu 10.558,20 eura. Následne ohľadom jednotlivých hnutelných vecí vzal žalobu čiastočne späť s tým, že nežiada o ich vydanie a vzhľadom na to, že ich hodnota predstavuje sumu 4.710,80 eura upravil aj petit žaloby s tým, že trvá na vydaní ostatných hnutelných vecí popísaných v žalobe a pre prípad, že ich nebude možné vydať, žiadal zaplatiť sumu 10.558,20 eura. Následne potom, čo v konaní bol vypracovaný znalecký posudok a znalec ustálil protihodnotu toho, o čo sa zvýšila hodnota nehnuteľnosti žalovaného na sumu 19.597,91 eura, súd na návrh žalobcu pripustil zmenu žaloby a to tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi uvedenú sumu. Žalovaný vzniesol námietku premlčania.
5. Na základe uvedených zistení a po vykonanom dokazovaní výsluchom strán sporu, svedkov, listinami dospel k záveru, že nárok žalobcu nie je dôvodný, a to vzhľadom na to, že uplatnený nárok je premlčaný. Vo vzťahu k premlčaniu uviedol, že žalobca uplatnil svoj nárok žalobou na súde dňa 2.12.2019 a následne bola pripustená dňa 27.10.2020. Z uvedeného zistenia súd vyvodil, že právo žalobcu na zaplatenie sumy 19.597,91 eura je premlčané, keďže uplynula trojročná premlčacia lehota.

6. Navyše uviedol, že stavebné úpravy nie je nájomca oprávnený vykonať bez písomného súhlasu prenajímateľa a príslušného stavebného úradu. Z vykonaného dokazovania považoval za zrejmé, že tento bod zmluvy nebol naplnený, teda prenajímateľ nedal písomný súhlas nájomcovi a taktiež na úpravy nedal súhlas ani príslušný stavebný úrad.

7. Výrok o trovách konania odôvodnil súd s poukazom na ust. § 255 ods. 1 C.s.p. a úspešnému žalovanému priznal náhradu trov konania v celom rozsahu.

8. Proti tomuto rozsudku podal včas odvolanie žalobca. Žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Je toho názoru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

9. V odvolaní uviedol, že 1.4.2012 skončil nájomný vzťah so žalovaným, pričom vyúčtoval svoje náklady na opravu a zhodnotenie predmetu nájmu sumou 67.663,89 eura. Po skončení nájmu si časť svojich vecí vzal, odpočítal amortizáciu s nájmom od 21.11.2008 do 1.4.2012 a finančné prostriedky, ktoré mu zostal dlžný prenajímateľ predbežne ustálil v sume 15.269,00 eur. V tejto súvislosti poukázal na znalecký posudok č. 11/2009 o hodnote prác v sume 19.597,91 eura, že všetky práce uvádzané v znaleckom posudku vykonal, nechal vykonať, resp. zaplatil a tieto práce nemali charakter opráv a úprav účelovej povahy. Znalec konštatoval, že z odborného hľadiska ide v danom prípade o zhodnotenie predmetu nájmu. Z uvedeného dôvodu na pojednávanie dňa 2.12.2019 navrhol zmeniť žalobný návrh na sumu 19.597,91 eura. Rozšírenie uplatneného práva na sumu 19.597,91 eura nepovažuje za nový návrh podaný dňa 2.12.2019, ale iba zmenu už existujúceho žalobného návrhu zo dňa 6.1.2013 a uznesením súdu pripustená dňa 27.10.2020. Uplatnil si nárok v sume 15.269,00 eur, teda premlčacia doba v takomto prípade spočíva - neplynie, lebo ju zažaloval v pôvodnej žalobe a o novom nároku sa dozvedel až z vypracovaného znaleckého posudku a teda pokiaľ rozšíril žalobný návrh o sumu 4.328,91 eura, tak v tejto sume ešte neuplynula premlčacia doba a teda nemohlo nastať premlčanie ani v upravenom rozsahu.

10. Žalovaný vo svojom písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil.

11. Na základe podaného odvolania odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok a konanie mu predchádzajúce podľa § 379 v spojení s § 380 C.s.p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania postupom podľa § 385 C.s.p. a dospel k záveru, že nie sú splnené podmienky pre potvrdenie ani pre zmenu napadnutého rozhodnutia.

12. Odvolací súd je v prejednávanej veci toho názoru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie nemožno považovať za správne, ak svoje rozhodnutie náležite neodôvodnil vo vzťahu k právnemu posúdeniu veci žalobcom uplatneného nároku, v dôsledku čoho jeho právny záver o premlčaní žalobcom uplatneného nároku treba považovať za predčasný a teda aj nesprávny.

13. Podľa § 220 ods. 2 C.s.p. v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáha, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal, ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

14. Právo na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia je jednou zo súčastí základného práva na spravodlivý proces zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru. Odôvodnenie je tou časťou rozsudku, v ktorej súd vysvetľuje, akým spôsobom a z akých dôvodov dospel ku konkrétnemu rozhodnutiu. Preto zákon stanovuje konkrétne zákonné požiadavky na obsah odôvodnenia rozsudku tak, aby z neho bola zrejماً jeho opodstatnenosť, jeho zákonnosť a spravodlivosť. Dostatočné odôvodnenie je nevyhnutné aj z pohľadu práva neúspešnej strany namietat konkrétne skutkové alebo právne závery súdu pri uplatňovaní prípadných opravných prostriedkov. Kým vo výroku rozsudku súd vyslovuje ako rozhodol, z odôvodnenia musí vyplynúť, prečo tak rozhodol. Povinnosťou súdu je vždy sa vyrovnat s argumentami sporových strán, ktoré môžu mať vplyv na rozhodnutie. Judikatúra ESLP zdôrazňuje, že je potrebné podľa okolností

veci dať odpoveď na rozhodujúce argumenty. To znamená, že z odôvodnenia sa má strana dozvedieť o dôvodoch prijatia či odmietnutia svojho argumentu.

15. Podľa § 139 C.s.p. žalobca môže počas konania so súhlasom súdu meniť žalobu.

16. Podľa § 140 ods. 1 C.s.p. zmena žaloby je návrh, ktorým sa rozširuje uplatnené právo alebo sa uplatňuje iné právo.

17. Podľa § 140 ods. 2 C.s.p. zmenou žaloby je i podstatná zmena alebo doplnenie rozhodujúcich skutočností tvrdených v žalobe.

18. Podľa § 140 ods. 3 C.s.p. za zmenu žaloby sa nepovažuje úkon žalobcu, ktorým mení uplatnený nárok, ak určitý spôsob usporiadania vzťahov medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu.

19. Citované zákonné ust. § 140 C.s.p. výslovne uvádza, čo sa rozumie pod zmenou žaloby. Na to, aby súd mohol posúdiť, či sa jedná o zmenu žaloby, musí si ujasniť predmet sporu. Neujasnením si predmetu sporu nemôže preto ani posúdiť, či prípadným dispozičným úkonom žalobcu je navrhovaná zmena žaloby a v akom rozsahu.

20. V prejednáwanej veci si súd prvej inštancie, ako bolo vyššie uvedené, dostatočne neujasnil predmet sporu, preto následne nemožno považovať za správne ani jeho záver o premlčaní žalobcom uplatneného nároku v celom rozsahu.

21. V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že žalobca podanou žalobou sa domáhal vydania hnutelných vecí a pre prípad ich nemožnosti vydania zaplatenia sumy 15.269,00 eur. Žalobu odôvodnil tým, že ukončil nájom nebytových priestorov, ktoré spolu s pozemkami zhodnotil podstatným spôsobom.

22. Zo žaloby je teda zrejmé, že skutkové tvrdenie žalobcu - že v konaní uplatnil nároky zo zhodnotenia nehnuteľnosti - je v rozpore so žalobným petítom, ak žiada vydať jednotlivé hnutelné veci, resp. zaplatiť ich hodnotu.

23. Uvedený rozpor mal súd odstrániť a to postupom podľa § 129, resp. § 130 C.s.p. a ujasniť si, či žalobca sa domáha ochrany vlastníckeho práva vydaním jednotlivých samostatných hnutelných vecí podľa § 126 Občianskeho zákonníka, resp. sa domáha zaplatenia zhodnotenia nebytových priestorov, ktorých súčasťou sú hnutelné veci uvedené v žalobe, teda či uplatňuje nárok v zmysle § 667 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

24. Ujasnenie si predmetu sporu bolo významné z hľadiska posúdenia žalobcom uplatneného návrhu na zmenu žaloby a následne aj vznesenej námietky premlčania. Je tomu tak preto, že ak by súd dospel k záveru, že žalobca v žalobe sa domáhal vydania samostatných hnutelných vecí, ktoré netvoria súčasť zhodnotenej nehnuteľnosti a teda uplatňuje nárok na ochranu vlastníckeho práva podľa § 126 Občianskeho zákonníka, za zmenu žaloby je potrebné považovať jeho návrh na zaplatenie sumy 19.597,91 eura.

25. Ak by však súd dospel k záveru, že žalobca v žalobe uplatnil nárok na zaplatenie sumy 15.269,00 eur titulom zhodnotenia nehnuteľnosti, teda uplatnil nárok v zmysle § 667 ods. 1 Občianskeho zákonníka za zmenu žaloby, je potrebné považovať (vzhľadom na čiastočné späťvzatie návrhu 4.710,80 eura) iba sumu prevyšujúcu sumu 10.558,20 eura.

26. Z doterajšieho priebehu konania nie je zrejmé ako súd posúdil žalobcom uplatnený nárok z hľadiska právneho posúdenia veci, ak v konaní nariadil znalecké dokazovanie a uložil znalcomi povinnosť vyčíslit protihodnotu toho, o čo sa zvýšila hodnota nehnuteľnosti (zrejme vychádzal z názoru, že žalobca uplatnil nárok v zmysle ust. § 667 ods. 1 Občianskeho zákonníka), následne pripustil zmenu žaloby uznesením zo dňa 27.10.2020 vychádzajúc zo znalcom určenej výšky protihodnoty v sume 19.547,91 eura. Z uvedeného vyvodil „že právo žalobcu na zaplatenie sumy 19.547,91 eura je premlčané“ vzhľadom na podanú žalobu dňa 6.1.2013. Uvedený záver nemožno považovať za správny nakoľko ak vychádzal z názoru, že žalobca v konaní uplatnil nárok v zmysle § 667 ods. 1 Občianskeho zákonníka a na preukázanie výšky zhodnotenia nariadil znalecké dokazovanie nemohlo dôjsť k premlčaniu (viď bod 25).

27. Navyše je potrebné uviesť, že neujasnenie si predmetu sporu súdom prvej inštancie vyplýva aj zo samotného uznesenia zo dňa 27.10.2020, ktorým súd pripustil zmenu žaloby, ak pripustenie zmeny žaloby odôvodnil tým, že „v priebehu konania žalobca upresnil petít žaloby“. Upresnenie petitu nemožno považovať za zmenu žaloby, lebo čo je zmenou žaloby je výslovne uvedené v ust. § 140 C.s.p.

28. Za rozporné a vzájomne si odporujúce považuje odvolací súd aj dôvody uvádzané súdom prvej inštancie, ak súd uvádza, že v konaní nebolo preukázané, aby mal nájomca, t.j. žalobca súhlas prenajímateľa na vykonávané zmeny a zároveň v uznesení o ustanovení znalca za účelom vyčíslenia protihodnoty uvádza, že „z vykonaného dokazovania súdom vyplynulo, že žalobca mal súhlas prenajímateľa k výkonom stavebných prác“. V tejto súvislosti poukazuje odvolací súd aj na výpoveď žalovaného na pojednávaní, ktorý uviedol, že žalobcovi dal písomný súhlas dňa 29.12.2008, ktorý potreboval pre účely vydania stavebného povolenia pre stavebný úrad mesta Krompachy.

29. Vzhľadom na uvedené možno konštatovať, že nie sú dané podmienky pre potvrdenie ani pre zmenu napadnutého rozhodnutia, nakoľko súd prvej inštancie v dôsledku nesprávneho procesného pochybenia vec nesprávne právne posúdil vo vzťahu k vznesenej námietke premlčania, preto odvolací súd postupom podľa § 389 ods. 1 písm. c/ C.s.p. napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

30. Po vrátení veci bude opätovne úlohou súdu prvej inštancie rozhodnúť o žalobcom uplatnenom nároku a za tým účelom bude vychádzať z právneho názoru odvolacieho súdu vysloveného v tomto zrušujúcom uznesení, t.j. ujasniť si predmet sporu a následne posúdiť, či došlo, resp. nedošlo k zmene žalobného návrhu a v akom rozsahu a následne sa vyporiada aj so vznesenou námietkou premlčania.

31. V novom rozhodnutí rozhodne súd prvej inštancie aj o trovách tohto odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 C.s.p.).

32. Uvedené rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C.s.p.).